

BIURO REDAKCJI:

Krakowskie-Przedmieście

Nr. 415.

Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.

Prenumerata w Warszawie:

Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.

Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:

w Biurze Redakcji

Nr. 415.

Oraz na wszystkich Stacjach Poczтовых w Cesarstwie i Królestwie

Sobota, 12 Września 1863.

Prenumerata na Prowincji:

Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.

Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. — Wiadomości urzędowe z Królestwa i Cesarstwa.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA — Wiadomości zagrańskie.

Wiadomości rozmaite.

Wiadomości literackie.

Teatr.

Kursa papierów publicznych i pieniędzy.

Oł-wieszczenia.

ODCINEK. — Trzy pokolenia 1789—1814—1848 przez Guizota, (przekład z francuskiego).

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

W dniu wczorajszym, z powodu imienia JEHO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Jenerał-Adjutant Hr. Berg, p. o. Namiestnika Królestwa, przyjmować raczył w Zamku Królewskim powinowactwa Wyższego Duchowieństwa wszelkich wyznań, Rady Stanu, Rady Administracyjnej, Składu Szkoły Głównej, Konsulów Zagranicznych, Jenerałów, Urzędników Głównych pierwszych klas, Sztab i Ober-oficerów oraz Urzędników Dworskich.

Wieczorem gmachy rządowe i miejskie illuminowane były.

Z powodu wyjazdu JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO MIKOŁAJEWICZA za zezwoleniem NAJJAŚNIEJSZEGO PANA na urlop, JW. Jenerał-Adjutant Hr. Berg, stosownie do Rozkazu Najwyższego objął na czas nieobecności JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI obowiązki Namiestnika Królestwa i Głównie Dowodzącego Wojskami w Królestwie konsystującymi.

Wysłany z Warszawy oddział jenerał-majora z orszaku JEHO CESARSKIEJ MOŚCI Krasnokutskiego, składający się z trzech kompanij Carskojaskiego batalionu strzelców lejbgwardji, czwartego szwadronu Grodzieńskiego pułku huzarów lejbgwardji, 75 kozaków linjowych i sekcji Dońskiego pułku kozaków N° 45, dogwał połączono bandy Skawronskiego i Szumlańskiego przy wsi Bardzinie i kolejno wypierając je z zajmowanych przez nie stanowisk, wpędził je do miasteczka Poddebie, które wzięte zostało szturmem i gdzie piechota nieprzyjaciela została zniszczona. Buntownikom zabito przeszło 300 ludzi, ujęto ich 114. Ze strony wojska straty są: porucznik z Grodzieńskiego pułku huzarów Goriainow raniony jest w rękę, a porucznik z batalionu strzelców Diant kontuzjonowany. Niższych stopni zabito 2, raniono 9; koni ubyto z frontu 16.

TRZY POKOLENIA

1789 — 1814 — 1848.

przez

Guizota.

(przekład z francuskiego).

Przyjaciele swobody politycznej są za smutni, a nie zbywa im na powodach do smutku. Może wolno mi jest powieścić, że miałbym więcej jak ktokolwiek prawa, do oddania się temu smutkowi. Upadłem wraz z instytucjami i rządem, któreśmy poczytywali za świadectwo i rękojmnię swobody politycznej. Ale znajdując ten smutek słusznym, uważam go zarazem za zbyteczny i niesprawiedliwy względem naszej epoki i naszej ojczyzny. Nie sądzę aby Francja wyrzekła się którejś z swych szlachetnych ambicji, ani też żeby postradała wszelkie sposoby zadośćuczynienia takowej. Ufam w przyszłość mego kraju i jego swobody politycznej.

Nie ludej się bynajmniej. Z pomiędzy przyjaciół tej swobody, wielu jest znów chętnych, i niechętnie rozpoczynają na nowo wysilenia i walki, po których nie spodziewają się zwycięstwa. Inni, przemielili swe nadzieje na rządy Cesarzów i obiecują sobie po nim w przyszłości zadośćuczynienia liberalne, które sądzą koniecznymi lub możebnymi. Publicz-

Dyrektor Dróg Żelaznych, Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. — Zawiadania niniejszem, iż z dniem dzisiejszym przywrócone zostają pociągi pospieszne (Sznelcuti), odchodzące z Warszawy do Granicy i Sosnowa o godzinie 6ej z rana, i przybywające z tychże stacji do Warszawy o godzinie 9ej wieczorem, a to stosownie do rozkładu jazdy z dnia 22 Sierpnia r. b. — Mirecki. Naczelnik Kancelarii J. Niewęglowski.

Z Petersburga, 5 Września.

Przez Najwyższe dyplomy z dnia 22-go sierpnia (v. s.), Namieśniczym mianowani zostali kawalerami orderów: Orla Białego: jenerał-lejtnant, naczelnik sztabu rezerwy piechoty armji Kowalewski; św. Anny 1ej klasy z Cesarzką koroną, jenerał-major, pomocnik naczelnika 4ej dywizji rezerwowj piechoty Preżencow; św. Anny 1ej klasy, jenerał-lejtnant, naczelnik 6ej dywizji rezerwowj piechoty Alopeus; św. Stanisława 1ej klasy, jenerał-major, pomocnik naczelnika 25ej dywizji piechoty Golowaczewski.

Cudzoziemcom, mieszkającym w m. Pernowie i okręgu Pernowskim, którzy przedstawili NAJJAŚNIEJSZEMU PANU najwiernopoddańsze pismo, rozkazano oświadczyć Najwyższe JEHO CESARSKIEJ MOŚCI podziękowanie.

Najpoddańsze pisma

Od szlachty powiatu putińskiego w gubernji Kurskiej.

„NAJDOSTOJNIEJSZY MONARCHO!

Szlachta powiatu putińskiego, w zupełności spójniąc bógom reformom, przedsięwziętym przez CIEBIE, NAJJAŚNIEJSZY PANIE, uważa za święty obowiązek wyrazić Ci szczere, wiernopoddańcze uczucia przywiązania.

Rokosz polski i podtrzymywanie go przez mocarstwa zachodnie w celu targnięcia się na całość rosyjskiego państwa, skłaniają nas do przedstawienia Ci, MONARCHO-OSWOBODZICIELU gotowości przyniesienia wszelkich możliwych ofiar, jakie będą potrzebne na obronę i ochronienie Ojczyzny.

Pamiętamy dwunasty rok! Wrogowie nasi poznają siłę odrodzonej Rosji i pojmą natenczas, jak zniszczenie prawa poddaństwa połączyło tożsamością interesów wszystkie stany i spokrewniło ich z Tobą, NAJJAŚNIEJSZY PANIE i TYM tronem.

WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI mamy szczęście mianować się wiernymi poddanymi.

(Następują podpisy.)

Od gminy miejskiej kargopolskiej w gubernji Ołoneckiej.

„NAJMIŁOŚCIEJSZY PANIE!

Przed dwoma wiekami, kiedy Rosji zagrażała siedmi, pokrewy jej naród, cała północ Rosji powstała, a za nią cała Rosja. Tutejsza odległa prowincja, przyjmowała udział w walce; wysłała obrońców pod Moskwę, lecz wrogowie zawarli i tutaj. Starożytny nasz, lecz mało zaludniony, biedny Kargopol był oblegany przez ich tłumy, lecz walecznie obronił swe mury. Walka Rosji z wrogami trwała długo, lecz jak mówi stara kronika, „wszyscy natenczas walczyli razem i powrócili z walki zdrowo”.

Rosjanie walczyli natenczas za swą przyszłość, którą tylko niejasno odgadywali jedynie za pomocą gorącej miłości dla swego kraju.

Obeenie Europa, wspólnie z tymże pokrewnym Rosji narodem grozi nam wojną, targając się na naszą potęgę, na nasze mienie, okupione krwią. Myśmijcie sami Rosjanie; nie, my wyżsi jesteśmy od naszych przodków pocuciem swego wysokiego powołania w rodzinie ludów, silniejsi jesteśmy od nich wiarą w przyszłość, oświeconą TWEM wielkimi zamiarami.

Walcmyż i teraz razem, walcmyż silnie za naszą przyszłość, a wierz, NAJJAŚNIEJSZY PANIE, że nie schafibymy ziem rosyjskich i tak jak przedtem, powrócimy z walki zdrowo.

WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI wierni poddani mieszkańcy miasta Kargopola.

(Następują podpisy.)

Od naczelnika księztwa i mirzów wyznania machometanckiego, wsi Kargali w powiecie belebejskim w gubernji Orenburskiej.

(Ułomaczenie z tatarskiego)

„W imię Najwyższego.

Do JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, NAJMIŁOŚCIEJSZEGO PANA

ALEKSANDRA MIKOŁAJEWICZA!

Wszystkim, wielkim i małym, wyższemu i niższemu stanowi jawne jest wiadomość, że łaski i dobrodziejstwa JEHO CESARSKIEJ MOŚCI ALEKSANDRA MIKOŁAJEWICZA rozciągają się na cały lud wielkiego i obłaznego Cesarstwa; i lud religij Mahometa (niech będzie w pokój), pod osłoną JEHO CESARSKIEJ MOŚCI zupełnie spokojnie i swobodnie wznosi modły do Najwyższego. Według wiersza Koranu: „Bądźcie posłusznymi Bogu, prorokowi i waszym władzom” z zupełną i serdeczną szczerością jesteśmy posłusznymi naszemu MONARSZE, JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, jak Bogu.

Powodowani wierszem tegoż Koranu: „Proście pomocy od Boga z cierpliwością i modłami,” po pięciokrotnych modlitwach, co piątki i dni świąteczne, zwracamy gorącą modlitwę naszą do tronu Stwórcy-Wszechwiedzącego i z rozwartymi objęciami błagamy go aby dał MONARSZE naszemu CESARZOWI i CESARZOWIE, ze wszystkimi Ich ukochanymi, wysokimi Krennymi, prawym Następcą tronu, z całą CESARSKĄ RODZINĄ, ministrami, magnatami, pogrnicznymi rządcami, głównodowodzącymi, zwyciężkami armjami, i wszystkimi poddanymi—długie lata i zdrowie; żeby PAN nasz, na tronie wielkiego państwa cieszył się radością i spokojnością niezachwianą; i w tym względzie my wszyscy, księżęta, szlachta i mirzowie, wynurzając swe szczere przywiązanie, gotowi jesteśmy być posłusznymi i poświęcić wszystko co tylko będzie można, oraz ostatnią kroplę krwi.

Dniem i nocą modłamy się za CESARZA, naczelnik księztwa Didiewy, mirzów Jangajewych, Trigulewych, mirza Arslan Ramazan-Ogly Jangajew. Dnia 2go czerwca 1863 r.”

Od kowieńskiej gminy żydowskiej.

„NAJDOSTOJNIEJSZY MONARCHO,

„NAJMIŁOŚCIEJSZY PANIE!

Przywiązanie i miłość do tronu, od najdawniejszych czasów stanowiły rys ludu żydowskiego. Od czasu zaś wystąpienia WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI na tron praojców, uczucia te zaczęły czerpać nowe siły w dobrodziejstwach i łaskach, okazywanych naszym ludowi.

Powodowani temi uczuciami, mieliśmy szczęście w czasie uroczystego obchodzenia tysiąclecia Rosji, wyrazić nasze szczere i wiernopoddańcze przywiązanie do WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

Teraz w nader uroczystym dniu urodzin JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, NAJDOSTOJNIEJSZEJ MAŁŻONKI WASZEJ, zebrałm się dla zasnania szczerzej podziękowań Najwyższemu Stwórcy za wysoki dar,

zesłany nam od Niego w osobie MONARCHY-WY-SWOBODZICIELA I PRZESZTAŁCICIELA, i dla odprawienia gorących modłów o pomyślność WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI i całego NAJDOSTOJNIEJSZEGO DOMU i obalenie wszystkich wrogów ukochanej i drogiej nam Ojczyzny.

Jednocześnie, w obec otaczających nas rozruchów, my, kowieńska gmina żydowska, ośmielamy się powtórnie wyrazić nasze wiernopoddańcze, niezmierzające przywiązanie do tronu i Ojczyzny, a także gotowość poniesienia wszelkich możliwych ofiar dla uspokojenia kraju i zachowania wielkości i nieetykalności Rosji.

WASZEJ CESARSKIEJ MOŚCI, NAJMIŁOŚCIEJSZEGO PANA, wierni poddani.

(Następują podpisy.)

Oprócz tego, JEHO CESARSKIEJ MOŚCI przedstawione zostały pisma najpoddańsze od sultanów i głów rodzin okręgu Karkarańskiego i Bajan-Aulskiego; od gmin miejskich romanowo-boryso-glebskiej, bronickiej i dmitriewskiej; od mieszkańców miasta Mologi, w gub. Jarosławskiej, Eljasza Djaczkowa; od lotyszów, reprezentantów gmin włościańskich w powiatach wolmarskim, dorpackim i wendeńskim, w gub. Liłandzkiej, z dóbr: Wolmars-hof, Frejdenberg, Karlsruhe, Weissenstein, Ramels-hof, Alt-Wrangels-hof, Wilsenhof, Drobuz, oraz z gminy dubińskiej z połączonych gmin zamku burteńskiego; od włościan-właścicieli i czasowo-obowiązanych z gubernji:

1. Włodzimierskiej, z włości aksenowskiej, w pow. sudogudzkiej; z włości niezłaniłachowskiej, mińskiej i wysokowskiej, w pow. gorochowskim.
2. Grodzieńskiej, z włości dworzeckiej, w pow. słonimskim.
3. Kaluzkiej, z włości trońskowskiej, gostej-skiej, jeropkińskiej i frołowskiej, w pow. mieśczow-skim.
4. Moskiewskiej, z włości koledzińskiej i satini-skiej, w pow. podolskim.
5. Nowogrodzkiej, z włości rjadowskiej, piroskiej, szegryńskiej, zasypięńskiej, spasonów - sielskiej, szczetinińskiej, rowieńskiej, perełczewskiej, lizcz-skiej, liubytynskiej, szerechowskiej, stepankow-skiej i nowosielickiej, w pow. borowickim.
6. Orlowskiej, z włości diawatidubskiej, w pow. karaczewskim.
7. Penzeńskiej, z włości polańskiej, w pow. czem-barzskim.
8. Podolskiej, z włości ternowieckiej i metano-wieckiej, w pow. hajsyńskim.
9. Pskowskiej, z włości trojce-chławice-zujew-skiej, galibiszcz-nelczyńskiej, medowskiej, polistowsko-ratczyńskiej, spaskińsko-cewelskiej, nikoł-chławickiej, lokońskiej i makarowsko-temno-borskiej, w pow. chołmskim.
10. Rjażńskiej, z włości tokarewskiej, w pow. michajłowskim; z włości polańskiej, w pow. rjażń-skim; z włości panińskiej, w pow. spaskim; z włości kurbatowskiej, w pow. skopińskim, i z włości ko-robowskiej, w pow. jęgorjewskim.
11. S. Petersburgskiej, z włości uści-izorskiej, w pow. petersburskim; z włości lubińskiej i wszel-skiej, w pow. ługskim.
12. Saratowskiej, z włości ogarewskiej, w pow. atkarskim; z włości gołajewskiej, od prawosławnych i starowierców sekty zbiegłopopowskiej, podjacew-skiej, sekretarskiej, meszczerskiej, repjewskiej, pja-szeńskiej i nikolskiej, w pow. serdobskim.
13. Symbirskiej, z włości cymlińskiej, bogorodzkiej, szumowskiej, bedenguińskiej, iszejewskiej, łai-zewskiej, arbuszowskiej i undorowskiej, w pow. symbirskim.

Wileński wojenny, kowieński, grodzieński i miński jenerał-gubernator i głównodowodzący w gubernjach witebskiej i mohilewskiej donosi, że w

dnia imienia JEHO CESARSKIEJ MOŚCI NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWIEJ, włościanie gmin bractawskiej i belmonckiej, w gub. witebskiej, wynoszący około siedmiuset głów, uprasili proboszcza bractawskiej Mikołajewskiej cerkwi i księdza proboszcza Dolg-wilowicza, ażeby odprawili nabożeństwo za zdrowie JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWIEJ i całego NAJDOSTOJNIEJSZEGO DOMU; przy tej sposobności włościanie czasowo-obowiązani wyznania prawosławnego wynurzyli życzenie zrobienia składki pieniężnej na kupienie obrazu Św. Aleksandra Newskiego, na pamięć uwolnienia ich z pod zawisłości poddańczej, a wynurzyli życzenie jednogłośnie wdzięczność za usamowolnienie, zaprzysięgli, iż będą wiernymi swym obowiązkom i przysiędze.

Włościanie z włości piaszeńskiej, repjewskiej, sekretarskiej, podjacewskiej, koledzińskiej i satini-skiej, przy wynurzeniu uczuć wiernopoddańczych, wysłuchali w kościołach parafjalnych nabożeństwa za zdrowie i pomyślność JEHO CESARSKIEJ MOŚCI i całego Panującego Domu.

Włościanie z włości lizczkiej i korobowskiej, na zgromadzeniach włościańskich, odbytych w celu złożenia JEHO CESARSKIEJ MOŚCI pism najpoddańszych, postanowili wysłuchać nabożeństwa za zdrowie i długie lata JEHO CESARSKIEJ MOŚCI i NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWIEJ, całego Panującego Domu i wojowników, a następnie nabożeństwa załobnego za wojowników poległych za ojczyznę podczas obecnego rokosa w Polsce.

Włościanie czasowo-obowiązani z gub. Saratowskiej ofiarowali na rzecz ranionych wojowników: z włości gołajewskiej, podjacewskiej, sekretarskiej, meszczerskiej, repjewskiej, piaszeńskiej, nikolskiej, biekowskiej, naryszkińskiej i chawańkiej, w pow. saratowskim, 268 rs. 57 kop., oraz z włości sokurskiej w tymże powiecie 50 rs.; z włości szkłowskiej, w pow. atkarskim, 10 rs. 43 kop.; z włości uljanowskiej, w pow. kuźnieńskim, 100 rs.; na korzyść zaś rodzin wojowników poległych w bitwach z rokossanami w Królestwie Polskiem: z włości jelszańskej, w pow. saratowskim, 53 rs. 60 kop.; z włości nowosielickiej, w tymże powiecie, 110 rs. 10 k., i z włości suchokorbulackiej, w tymże pow., 58 rs. 60 kop. Pomiennie pieniądze, za potrąceniem opłaty pocztowej, oddane zostały przez naczelnika gubernji do komitetu opiekuńczego się raunymi.

Na rzecz rodzin wojowników poległych i ranionych w bitwach z rokossanami, ofiarowane zostały: przez kupców i miesz. zam. m. Kalugi 397 rs., przez mieszkańców m. Bielgorodu, w gub. Kurskiej, 844 rs. 50 kop. i dwa bilety 5/0 na 300 rs., razem 1,144 rs. 50 kop., z których 934 rs. zł żyli kupy i mieszczanie, a 210 rs. szlachta. Naczelnik gubernji, przysyłając te pieniądze, nadmieniał, że podpis szlachty na ten cel trwają jeszcze.

Kijowski wojenny, podolski i wolski jenerał-gubernator donosi, że przy tworzeniu się w pow. mohilewskim, w gub. podolskiej, uzbrojonych straż włościan, włościanie czasowo-obowiązani 3-go stanu pomienionego powiatu, powodowani naczelnikiem naglebszego przywiązania do JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, oświadczyli się wszyscy z gotowością na wszelkie czyny dla obrony ojczyzny i tronu, głównie zaś mieszkancy włości supowskiej, którzy podjęwszy się z zupełną gotowością włożyć na nich obowiązki, oświadczyli jednoznacznie, że na przypadek mogących zajść jakiegokolwiek rozruchów, gotowi są ponieść w ofierze nie tylko całe swe mienie, lecz i życie, ażeby w ten sposób dać dowód wiernopoddańczego przywiązania do JEHO CESARSKIEJ MOŚCI. Następnie, na prośbę włościan, duchowny parafjalny odprawił Mszę Św. i nabożeństwo za zdrowie i pomyślność JEHO CESARSKIEJ MOŚCI i całego Panującego Domu.

Szlachta i włościanie czasowo-obowiązani powiatu borowickiego, w osobnym piśmie upraszają JEHO CESARSKĄ MOŚĆ, o dozwolenie im sformowania straży obronnej, na podstawach jakie zostaną wska-

wypadków społecznych i przyszłości politycznej Francji.

I.

1789 — 1814.

Cechą panującą, cechą wielką 1789 r. jest jednomyślność popędu narodowego: wprawdzie nie jednomyślność opinii, ale życzeń i nadziei, mimo różnic opinii. Nie można przebiegać protokółów trzech stanów, zwołanych jako stany jeneralne, które zamiarły się następnie w zgromadzenie ustawodawcze, bez podziwu nad zgodnością uczucia i ruchu, jaki ożywia te klasy tak rozmaite i tak skore do rozpoczęcia walki między sobą. Różnią się one istotnie swym położeniem, swymi upodobaniami, ale ten sam ogień je ogrzewa, ten sam wicher je unosi; duch reformy i postępu obejmuje całą Francję.

Jakaż była, w owej epoce, najwyższa ambicja tej Francji, jeszcze tak różnorodnej i niespołecznej, mimo całej swej pracy od wielu wieków, dla osiągnięcia jednoci narodowej? Do jakiego celu ostatecznego i wspólnego wzdychała ta szlachta, to duchowieństwo, ten stan trzeci, cały lud? Równość w porządku społecznym, a swoboda w porządku politycznym, poszanowanie praw osobistych każdego człowieka i skuteczny udział narodu w swych sprawach, spo-

leczństwo sprawiedliwe i rząd swobodny, oto pragnienie które znajdujemy na dnie wszystkich życzeń, które się wznosi po nad wszelkie różnice położenia i opinii. W tem to spoczywała potrzeba namiętna owego pokolenia ognistego i silnego, które się rzuciło na drogę swego przeznaczenia, jak potok długi powstrzymywany i wzbierany rzucą się po pochłocy swego koryta. Ale ten ruch powszechny, ta dążność wspólna umysłów we Francji przed zebraniem stanów jeneralnych w 1789 r. nie objawiała się tylko w pismach, rozmowach, naukach pobieżnych i objawach myśli. Czynny sady obok myśli; wielki krok był już zdziałany ku reformie socjalnej i swobodzie politycznej. A nie byli to tylko niektórzy ludzie wyżsi, przyodziani chwilowo władzą, jak Machaut, Turgot, Mallesherbes, Necker, którzy popychali Francję na tej drodze; naród sam, wszystkie klasy narodu, duchowieństwo i szlachta, również jak i stan średni, właściciele wiejszy, podobnie jak mieszkańcy miast, wszyscy brali w tem udział czynny i wspólny. Dość jest przeczytać wyborną pracę p. Léonce de Lavergne o Zgromadzeniach prowincjonalnych, ustanowionych przez Ludwika XVI, od 1778 do 1787 r., w dwudziestu sześciu prowincjach, nazwanych krajami wybozemi¹⁾.

¹⁾ Praca ta zamieszczoną była w 1861, 1862 i 1863 roku w „Revue des Deux Mondes”. Wkrótce ma ona być uzupełnioną i wydaną oddzielnie.

zane, a gdyby taka była wola JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, poprowadzenia jej do walki z wrogami.

Za wszystkie te pisma i uchwały oświadczone zostało Najwyższe JEGO CESARSKIEJ MOŚCI podziękowanie, a pieniądze ofiarowane odesłano stosownie do ich przeznaczenia.

Wilno 3-go Września.

Wiadomo, że złoćcyca, który się targnął na życie Wil. gub. marszałka szlachty, A. T. Domejki, zatrzymany został w nocy z 3-go na 4-go sierpnia w Wilnie, na stacji kolei żelaznej. Nazywał się on Biełkowski, rodem z Warszawy, z powołania felczera. Szczegóły tej niekwestnej sprawy, jak i wiele innych podobnych spraw, rzucających bardzo jaskrawe światło na ducha tych prawideł, jakimi w czynnościach swoich się przewodniczy tak nazwany polski rząd narodowy. Chwytając się z wszelkimi środkami do podtrzymania powstania, nakłaniając się do upadłego, upojony dokonaniem przez siebie zabójstwami, nie rozróżnia już nawet względem swych zwolenników, miaszczących dłoń w ofierze głowę swoją, co jest prosta życiowa ludzka prawda. Oto dowód tego: według zeznań Biełkowskiego, Warszawski komitet rewolucyjny nazwaczył mu za spełnienie zabójstwa 1000 rubli, które on miał otrzymać w Wilnie; i rzeczywiście zbrodniarz otrzymał pieniądze, lecz nie 1000 rub. jak wypadało wedle umowy, a tylko 650 rub.; reszta zaś w złożonym mu rachunku zaliczona była na podróż i utrzymanie jego w Wilnie i na wyprawienie mu zagranicznego paszportu; to znaczy ni mniej ni więcej, że komitet rewolucyjny oszukał swego kamrata, którego on posyłał na śmierć! Kradnąc setny tysięcy rubli z banków i i kas, on już tak się wdrożył w te bohaterkie czyny, że zaczyna teraz krasie ruble w swoich agentów, w ostatnich ich może chwila życia. Wszakże u rozbójników nawet na wielkich drogach, i u nich względem swych braci rzemiosła zachowuje się pewnego rodzaju wzajemna rzetelność. I cóż dziwnego potem, że tak nazwany polski rewolucyjny rząd osypuje Rosję i Rosjan niezliczonymi potwarzami i kłamstwem, kiedy on z taką niesłychaną nieludzkością oszukuje swoich towarzyszy. Lecz na prawdę, niepodobna nie zdziwić się, że są jeszcze lekkomyślni ludzie, którzy wierzą we wszystkie oświadczenia tego gniazda wyrzutków, które z taką ujmą dla czci narodowej nazywa się polskim narodowym rządem (?) i bezrocznie słuchają jego rozporządzeń.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Sekretarz Stanu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Julian Enoch, Sekretarz Stanu przy Radzie Stanu i Administracyjnej Królestwa, w dniu dzisiejszym wyjechał za granicę.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne sprawozdanie.

Po *Constitutionelle*, drugi dziennik paryżski tejże samej barwy, *Pays*, oświadcza, że sejm monarchów niemieckich w Frankfurtu nie zmienił w niczem porozumienia pomiędzy Francją, Anglią i Austrią, dał wszelkie powody do rozróżnień dyplomatycznych pomiędzy Francją a innymi mocarstwami. Wszystkie tym sposobem pogłoski o nowych przymierzeniach, z lekkomyślnością rozpuszczane okazały się przesadzone. Powodem pewnej niechęci względem Austrii, która to niechęć była podobno jedynym faktem prawdziwym w zamęcie krążących wiadomości, głównie miał być opór Cesarza Austriackiego przeciwko przyjęciu korony meksykańskiej przez arcyksięcia Maksymiliana. Zapewniano też może nie bez chwilowej podstawy, że przyjęcie to jest wątpliwe; obecnie wiadomości w tym względzie są pomyślniejsze w duchu francuzkim i dla tego wyrażania się dzienników paryżskich o Austrii znów stały się pomyślniejszymi. Nie ulega wątpliwości, że w sferach rządowych francuzkich obecnie pilniej zajmują się sprawą meksykańską niż każdą inną; w związku z nią pozostająca sprawa amerykańska stoi w drugim rzędzie, a dopiero po niej idą inne kwestie europejskie.

We Francji i w Anglii zdarzyły się dwa wypadki dotyczące kwestji amerykańskiej.

Z bystrością liberalną, równie jak z bezstronnością historyczną, skreślił on, a można by nawet powiedzieć, że wskrzesił zgromadzenia dziś zapomniane, ich członków i ich czyny, rezultaty dokonane i projekta zapowiedziane, idee powszechne i środki miejscowe. Patrzymy się tam netylko na wielką pracę reformy administracyjnej, ale i na skuteczne panowanie zasad sprawiedliwości społecznej i swobody politycznej, poszanowanie człowieka, wybory, rozprawę, jawność, odpowiedzialność władzy. I nie tylko jeden stan średni proklamuje te zasady i domaga się ich następstw: szlachta i duchowieństwo, wielcy panowie i szlachta prowincjonalna przyjmują je i zastosowują, równie jak mieszczaństwo. Bez wątpienia przeczuwają już, napotyka się rozterki, obawy, wahania, walki, ale faktem dominującym jest widocznie, we wszystkich szeregach i wszystkich stopniach społeczności francuzkiej, pragnienie i wysilenie wspólne, dla przeprowadzenia i uznania słuszności w stanie społeczeńskim, a swobody w rządzie.

Wielkie zgromadzenie narodowe, konstytuanta, raz zebrana, przedstawia widowisko nie tyle już jednomyślne, bardziej wzburzone, aniżeli owe skromne zgromadzenia prowincjonalne, a jednakże w gruncie takie same. Duch reformy i swobody politycznej, panujący

Tak w Breście, jeden z armatorów francuzkich położył areszt na statku korsarskim skonfederowanemu *La Floride*, żądając od kapitana tego statku wynagrodzenia 100.000 fr. za stracony tegoż armatora statek, który został zatopiony przez *Floride*. W Anglii zaś rząd położył areszt na dwóch statkach zbudowanych w warsztatach angielskich dla zmarłego wicekróla Egiptu, a obecnie podejrzanych o to, że zostały zakupione przez Stany skonfederowane i tym sposobem byłyby przeznaczone do prowadzenia wojny z przyjaznym mocarstwem. Sąd teraz ma rozstrzygnąć, czy na podstawie *Foreign Enlistment Act* zajęcie to jest prawne, czy też statki mają być oddane właścicielom.

Według jednego z wiedeńskich dzienników, sejm frankfurcki wywarł nawet pewien wpływ na Rzym, a mianowicie antagonizm pomiędzy kardynałem Antonellim a M-grem Merode w skutku tego sejmiku miał dojść do ostatecznego przesilenia. Ostatni z tych prałatów, reprezentujący politykę wojowniczą, od dawnego czasu wszelkimi siłami usiłował stawiać przeszkody pojednawczej polityce, przewidującego kardynała, bez żadnej wątpliwości, jednego z najzdolniejszych mężów stanu ze szkoły Richelieu i Mazarinów, — i postanowił użyć kongresu wiedeńskiego dla zadania tej polityce stanowczego ciosu. Mianowicie usiłował on przekonać Papieża, niezbyt zakochanego w zależności od Francji, że narady monarchów niemieckich, mają głównie na celu obalenie Napoleonizmu. Według jego zdania, Stolica Apostolska powinna skorzystać z tej jedynej sposobności i ze swego stanowiska silnie popierać zamiary niemieckich monarchów. Kardynał Antonelli uznał taką politykę za poręczną, ale Ojciec Święty waha się, a kardynał grozi pozostawieniem swobodnego pola swemu współzawodnikowi.

Organa nieprzychylnie Austrii utrzymują, że zamierza ona w kwestji celnej odwetować porażkę, jakiej doznała w sprawie reformy. Według nich, usilnie stara się Austrija skłonić państwa nieprzychylnie traktowani handlowemu prusko-francuzkiemu, do utworzenia wspólnie z nią oddzielnego związku celnego, przeciwko czemu silnie występują dzienniki pruskie.

Patrie donosi, że pomimo ostatniej noty dunskiej do sejmu związkowego niemieckiego, która mogła dać powód do nowych układów postanowiono doprowadzić do skutku egzekucję wojskową, a korpus 4.000 ludzi dostarczony przez Saksonję i Hanower miałby być przeznaczony do zajęcia księstw niemiecko-dunskich. Wszakże według berlińskiej *Börsen-Zeitung*, sprawa ta zupełnie inny przebiegłaby obrot. Dziennik ten z pewną ironią powiada: „Wobec ostatniego oświadczenia Danii, że strony Austrii stanowczo naciągają na to, że sprawa ta ze względu egzekucji związkowej, nie doprowadzi do żadnego starcia, bo takowe mogłoby wywołać europejską wojnę, i zdaje się nam, iż dobrze jesteście uwiadomieni, utrzymując, że już w obecnej chwili myślą o środkach, po bohaterskim zapędzie ostatniej uchwały sejmu związkowego, rozpoczęcia z największą energią — nowych układów z Danją.”

Przy wstąpieniu Ismail-paszy na tron wicekrólewski w Egipcie, dzienniki paryżskie nie miały słów na pochwalanie liberalnych usposobień następcy *Said*-Paszy. Później zupełnie o nim mizalają, a teraz *Pays* i *La France* jednocześnie oskarżają obecnego wicekróla, że nie postępuje według tradycji swych poprzedników względem cudzoziemców, których stanowisko staje się bardzo uciążliwym. W istocie, Ismail-pasza, mając złych doradców, wprowadza zasady monopola, korzystne dla skarbu lecz nie dla interesów kraju i cudzoziemców, którzy tak znakomicie przychylni się do jego pomyślności. Obok tego propozycje przywiezione przez Nubar-paszę przychylny się także bezwzględnie do zwrotu w postawie dzienników francuzkich. *Patrie* dosyć ciekawo powiada: „Pobyt Nubar-paszy, który przybył do Paryża w kwestji kanału sueskiego, nie będzie zbyt długi. Nubar-pasza został zawiadomiony, że jakkolwiek rząd francuzki nie mieszka się do szczegółów układu zawartego pomiędzy rządem egipskim a założycielem towarzystwa kanału sueskiego, to wszelako musi wyrazić zyczenie, aby układ interesujący w tak wysokim stopniu jego poddanych, w zupełności był wykonany. W podobnym duchu instrukcje otrzymał p. Tuast,

konul generalny francuzki w Aleksandrii. Co więcej, p. Lessops, znajdujący się obecnie w Egipcie, ureguluje bezpośrednio tę kwestję sporną.”

(*Ind. b. Patr., W. Z., Sch. Z.*)

Anglija.

London, 7 Września. Hr. Russell uda się w środę do Dundee, gdzie przy uroczystości poświęcenia nowego parku, doręczony mu zostanie dyplom na obywatelstwo honorowe pomienionego miasta.

Z ogłoszonego niedawno sprawozdania urzędowego o ruchu handlowym w Anglii, wartości przedmiotów wywiezionych z połączonych królestw Wielkiej Brytanji i Irlandji w ciągu pierwszych sześciu miesięcy r. b., wynosi 62,014,197 f. st., podczas gdy w tymże okresie roku zeszłego wywieziono rozmaitych towarów za sumę 57,314,619 f. st. Co do rozmaitych krajów, do których towary były w ciągu pierwszego półrocza r. b. wywożone, stosunek jest następujący: do posiadłości angielskich wywieziono za sumę 20,396,437 funt. ster.; (w r. z. za 19,448,545 funt. ster.); do Stanów Zjednoczonych za 7,003,128 funt. ster. (w r. z. 6,440,618 funt. ster.); do Niemiec (bez Austrii) za 5,514,890 funt. ster. (w r. zesz. za 5,701,050 funt. sterlingów); do Turcji wraz z Egiptem i księstwami Nadnadruckimi za 4,537,562 f. st. (w r. z. za 2,786,932 funt. ster.) i do Francji za 4,066,977 funt. ster. (w r. z. za 4,467,959 funt. ster.). Następnie coraz mniejszą sumę przedstawia wywóz do Włoch, Holandji, Hiszpanji, Brazylii, Indji Zachodnich nie angielskich, Portugalji, Meksyku, Belgji, Rosji, Chili, Nowej Grenady, rzeczypospolitej Argentynskiej, Peru, Danji i Austrii (do tej ostatniej wywieziono towarów za 370,355 funt. ster.). Japonję reprezentuje suma 43,824 funt. ster., a Paragwaj i Persja, do których w pierwszym półroczu r. z. wywieziono towarów, do pierwszego z tych krajów za 26,914 funt. ster., a do drugiego za 22,215 funt. ster., nie są w tegorocznym wykazie wcale wzmiankowane. Wywóz do Meksyku wynosi w r. b. pięć razy więcej niż w r. z., a mianowicie 1,029,475 funt. ster., podczas gdy w tymże przeciągu czasu r. z. doszedł tylko do sumy 200,729 funt. ster. Wywóz do Stanów Zjednoczonych wynosi mało co więcej niż w roku zeszłym.

O ostatnich wiadomościach z Ameryki, *Times* powiada: „Nieszczęście, tyle razy odwracane od Charlestonu, zdaje się być bliżkiem spełnienia, a Północ będzie zapewne wkrótce w stanie pomieszczenia się na tem małym mieście (liczy ono atoli 60,000 mieszkańców). Jakkolwiek zburzenie fortu Sumter nie wyrówna wojnę zająć Charlestonu, jest to wszakże pierwszy do tego krok. Wejście do portu jest ścięciem zapomocą dwóch wysuniętych naprzód, wąskich półwyspów; z tych północni nazywa się Sullivan Island i na nim znajduje się fort Moultrie; południowy zaś zowie się Morris Island i na na samym krańcu fort Wagner. Fort Sumter leży nieco w tyle i panuje nad przejściem przechodzącym pomiędzy temi dwoma półwyspami. Unioniści usiłowali w ostatnich czasach zdobyć fort Wagner, w zamiarze bombardowania ztamtąd fortu Sumter; lecz ponieważ im się to nie powiodło, przeto rozpoczęli bombardowanie z Morris Island, podczas gdy łodzie kanonierskie i okręty pancernie dawały ognia do tego fortu Sumter z punktu położonego u samego wejścia do portu. Rezultat był taki, że fort, podług gazet południowych „obrońcy został w gruzach. Mury północno-zachodnie, wraz ze swymi arkadami, zostały zburzone, a wszystkie działa zdemontowane; w murze wschodnim zrobiono wyłom, a kule nieprzyjacielskie zasypywały fort”. Chociażby wiadomości, że oba forty, Sumter i Wagner, zostały zdobyte 24-go sierpnia, nie była prawdziwą, w każdym razie władzom nie nienależy jedynie kwestja czasu. Polecenie, jakie otrzymał dowódca w forcie Sumter pułkownik Rhett, ażeby „trzymał się na swym stanowisku nawet w tedy, gdy nie będzie już nadziei stawiania oporu, dopóki nie będzie złuzowaniem lub dopóki fort nie zostanie zdobyty”, służy w każdym razie za dowód rozpaczyliwej rezygnacji skonfederowanych; a jakkolwiek kule zasypywały prawie literalnie fort i wszystkie działa były zdemontowane, zdaje się atoli, że pułkownik Rhett nie opuścił przez punkt honoru swego stanowiska. Po zmuszeniu

fortu Sumter do zaprzestania ognia, łodzie kanonierskie były zapewne w możności zbliżenia się do fortu Wagner”. Pomimo to *Times* nie przestaje utrzymywać, że w końcu południowy odniesie tryumf, gdyż zdaniem jego, Północ nie da sobie nigdy rady z Południem.

Francja.

Paryż, 7 Września. Posiedzenia rady ministrów, odbywają się tak często jak nigdy. Ze przedmiotem narad są sprawy zewnętrzne, o tem nie należy wątpić. Wszelako zapewniamy, że i sprawy wewnętrzne były brane pod rozważenie, a wieść ta dała powód do pogłoski, że sposób postępowania, jaki zamierza przyjąć rząd, w skutku ostatnich wyborów do ciała prawodawczego i do rad jeneralnych, miał zostać stanowczo uchwalony. Powiadają, że w obec stałego rozbudzenia się opinii, będą wzięte na uwagę, w pewnej mierze, zyczenia ze wszelkich stron się okazujące. Będą starać się nie przytłumiać takowe, lecz z pomocą liberalnych działań, zjednać je na stronę dynastji. Jeżeli wspomniana pogłoska ma jaką zasadę, należałoby wnosić, że organa rządu w izbach, w obec nowych deputowanych, przyjmą bardziej niż poprzednio, postępową postawę.

Niektórzy wątpią, czy na posiedzeniach rady gabinetowej zajmowano się już budżetem, jak o tem krąży pogłoski; z tychże źródeł zapewniamy, że rozprawy nad budżetem będą odroczone do zwyczajnego posiedzenia ciała prawodawczego, które będzie miało miejsce w lutym, bo według nich, posiedzenia w listopadzie wyłącznie poświęcone będą sprawom ważności wyborów i uchwaleniu adresu. Gdyby tak było, układanie i roztrząsanie budżetu na radzie gabinetowej byłoby przedwczesnem, ponieważ byłby on złożony ciału prawodawczemu dopiero w marcu.

Wszelako w świecie finansowym dziś mówiono o wielkich projektach, które p. Fould miał przedstawiać na posiedzeniach rady gabinetowej. Mówiono niby o przymusowej konwersji obligacji kolei żelaznych na 3-procentową rentę, która jednocześnie miałaby być dopelnioną z konwersją pozostałej 4½ procentowej renty. Zapewniano też, że doroczne sprawozdanie o stanie finansowym ogłoszone zostanie przez ministra skarbu między 15 a 20 września, i że w pośpiechu ten wymagany był z powodu, iż izby wczesniej niż w innych latach będą zwolane.

Z nadzwyczajną ciekawością wyglądają statku z Meksyku, który ma przybyć w sobotę lub w niedzielę. Sądzą, że z przywiezionych przez niego nowin, będzie można pewniejsze niż dawniej zrobić wnioski o usposobieniach ludu meksykańskiego i o przyjęciu, jakie spotkało w rescie kraju ogłoszenie arcyksięcia Maksymiliana Cesarzem austriackim. Tymczasem nikt nie wie na pewno jakie są osobiste usposobienia arcyksięcia. Najroztropniejszem zdaje się mniemanie, że dotąd ostateczne postanowienie nie zostało wyrażone, i że zależeć ono będzie od dalszych wypadków.

Pays powiada: „Jednym z pierwszych obowiązków rekonstituowanej w Meksyku władzy, musiałoby być staranie o zabezpieczenie funduszu na potrzeby skarbu, o spełnienie zobowiązań przyjętych w imieniu kraju i przywróceniu porządku stanu finansowego. Dowiadujemy się, że już rozpoczęto układy w przedmiocie pożyczki, mającej się zaciągnąć przez rząd meksykański, i że wielkie domy francuzkie i angielskie okazały się bardzo dobrze usposobionymi w tym względzie. Z tej pożyczki część będzie użyta na zapłacenie wynagrodzenia za koszt wypraw francuzkiej i należności różnych mocarstw. Po wypełnieniu pierwszych tych obowiązków, rząd meksykański z pozostałej części pożyczki, będzie mógł rozporządzać dość znaczną sumą, aby mógł dostatecznie uorganizować administrację wewnętrzną i podbić do życia lub rozpocząć eksploatację źródeł dochodu, jakie kraj ten posiada w takiej obfitości.”

Od czasu, jak Cesarz sam był w Saint-Cloud, po kolei udzielał posłuchanie różnym ambasadorom francuzkim, znajdującym się na urlopie w Paryżu. Ouegdaj był w Saint-Cloud p. Talleyrand. Dnia zaś Cesarz dawał posłuchanie wiceadmirałowi Penaud, udającemu się do Cherbourg, gdzie będzie

prezydował w komisji przy próbach szybkości porównawczej statków pancernych. Próby te będą trwały cały miesiąc, lecz w różnych epokach, aby przekonać się o biegu tych statków nowej konstrukcji, przy rozmaitym stanie morza. Z sześciu statków, użytych do tych prób, z czterech następnie ma być utworzona dywizja morska, która przylącażona zostanie do eskadry ewoluującej morza Śródziemnego. Cesarz z pewnością nie będzie w Cherbourg. Mówiono, że książę Napoleon miał dziś wieczór udać się z Hawru do Cherbourg, aby być obecnym przy pierwszych próbach, lecz obecnie zapewniamy, że przysposobiają yacht *Prince-Jérôme-Napoleon*, oczekując na przybycie księżny Klotyldy do Hawru, która wraz z swym małżonkiem, we czwartek odpłynie do Portugalji.

Chociaż dzienniki marsylskie doniosły o przybyciu posłów anamskich, zapewniamy, że ambasadorowie ci dopiero jutro staną na ziemi francuzkiej, i to nie w Marsylii tylko w Tulonie, gdzie będą przyjmowani z honorami wojskowymi. Do Paryża zatem będą mogli przybyć we środę, a przez Cesarza będą mogli być przyjęci we czwartek 10-go, na który to dzień, według niektórych dzienników, wyznaczony został wyjazd jego do Biarritz, po przyjęciu wszelako ambasadorów anamskich.

Włochy.

Turyń, 5 Września. *Gazzetta Ufficiale* poświęca panu Laifurina, pełne czci pośmiertne wspomnienie. Największy cios jego zgon zadał odcienowi burwy *Discussion*, trzymającemu się z p. Ratazzim. Odcień ten robi teraz wielkie wysilenia w dziennikarstwie, a jeżeli w istocie jest prawdą, co powiadają, że deputowany Ballanti we wspólnie z jednym z znakomitszych francuzkich spekulatorów kupił dziennik *Monarchia nazionale*, to stroniętwo starych ratazzistów zyskało znaczną sferę działania.

Dzisiejszy *Diritto*, wbrew zapewnieniom *Opinione* utrzymuje, że już nadeszła z Paryża odpowiedź w sprawie aresztowanych na statku *Auris* i wydanych Francji, pięciu neapolitańczyków, i że odpowiedź ta jest odmowna.

Z Neapolu donoszą, że rocznica bitwy pod Aspromonte przeszła zupełnie spokojnie, bez żadnych ze strony krańcowego lewego stronięcia demonstracji, wskazujących jego sympatie i antypatie. Tylko dzienniki opozycyjne skorzystały z tego dnia ażeby gabinet obrzucić błotem. Z prowincji obok wiadomości o nieznacznych zwycięstwach nad rozbójnikami dochodzą tylko głosy o okrucieństwach i morderstwach. Około Castelluccio w Bazylikacie, kilka rodzin eskortowanych przez gwardzistów narodowych i karabinierów; zostało napadniętych przez liczną bandę, i w części zamordowano je na miejscu a w części zabrano w góry, znalezione na drodze potem 9 strasznie porażonych trupów. Niedaleko Cusano w Beneventie, także wpadło w ręce zbrojów kilku przejeżdżnych, których na miejscu zabito.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Paryż, 10 Września. *Monitor* oznajmia, że konsul papieżki w Neapolu, z powodu udziału w zabiegach przedsięwziętych przez stroniętwo bylejd dynastji, otrzymał paszporta.

Paryż, 10 Września. Cesarz wyjechał do Biarritz. — *Opinion nationale* donosi, że Francja wyda Włochom aresztowanych na statku *Annis*.

Wiedeń, 10 Września. *Wiener-Abend-Post* pisze: Nawet i przez wiedeńskie dzienniki podawana wiadomość, jakoby z więzówkwa ustawa wojskowa w obecnej chwili specjalny stanowią przedmiot układów pomiędzy Wiedniem a Berlinem, nie znajduje wiary i potwierdzenia w dobrze uwiadomionych sferach. — W Bukarescie umarli byli kaimakan Philippesco, współzawodnik Kuzy przy wyborze na księcia.

Kopenhaga, 8 Września. *Dagbladet* donosi w swoim przeglądzie tygodniowym (*Récue de la semaine*), że Król Jerzy I z pewnością wyjedzie 12 lub 14 b. m.; a że się od do Brukseli, Londynu i Paryża, a niewzruszenie po uchwaleniu parlamentu jonskiego do Grecji.

w stanie średnim, okazuje się tam także, obecny i potężny, tak w szlachcie jak w duchowieństwie. Walka wszczynana się pomiędzy upadającym rządem dawnym a nowym pełnym nadziei, ale w łonie tej walki, stan średni znajduje w szlachcie i duchowieństwie francuzkim, wyborczy i szczyrych sprzymierzeńców. Duchowi, wielcy panowie, starodawna szlachta, udzielają mieszczaństwu francuzkiemu szlachetne poparcie i zapewniają, od pierwszego kroku jego zwycięstwo. Jest to mniejszość starej Francji, która przybywa na pomoc Francji nowej, ale mniejszość, której poparcie moralne i lieczne jest stanowcze.

Ta mniejszość liberalna szlachty i duchowieństwa francuzkiego w 1789 roku ma netylko prawo, z powodu szlachetności swych uczuć i swych ofiar, do najzupełniejszego szacunku i wdzięczności Francji liberalnej; dała ona w najważniejszej chwili naszej historii, największy przykład polityczny, przykład świątliwej bezinteresowności i poświęcenia dla dobra publicznego.

Przez wieki spotykał nas ten smutny los, że szlachta francuzka nie pojmowała swych istotnych interesów i nie grała w państwie swej roli istotnej. Czy to przez wpływ swego pochodzenia, czy to przez próżność, czy przez brak światła i ducha publicznego, odoobniła się ona dla zachowania swego stopnia i wo-

lała pozostać klasą uprzywilejowaną, a nienależnie stać się głową narodu. Popadła ona w równie ważny błąd względem królewskości; przekładała to niezawisłość, to znów życie przy dworze, nad podział władzy; wielcy panowie wzdychali do tego, iżby byli nie tyle doradcami, ile raczej współzawodnikami albo sługami króla; szlachta, poświęcona służbie wojskowej, uważała służbę polityczną jako rodzaj ubliżenia; a oficerowie i chorążowie mieli się za coś wyższego od radców stanu i intendentów. To złe pociąganie za sobą drugie: królewskość tamowana, ścigana, ogolana przez wyższą szlachtę, szukała przeciw niej podparcia w mieszczaństwie i ludzie; mieszczaństwo i lud, dla wyswobodzenia się z zarozumiałego jarzma szlachty, szukało, za jakąbyd cenę, poparcia królewskości. Arystokracja nie potrafiła zająć miejsca ani w rządzie państwa, ani w sprawie swobód publicznych; demokracja wzrosła jedynie w przymierzu i w usługach władzy absolutnej.

Fakt ten nie był właściwym samej Francji, objawiał się on w większej części wielkich państw stałego ludu Europy; prawie wszędzie szlachta nie umiała być ani polityczną ani liberalną, pozostała obcą i rządowi i ludowi; demokracja, nie posiadając sprzymierzeńców i poparcia dla swych swobód, mogła się wznieść jedynie przy pomocy władzy

królewskiej; a władza królewska, korzystając z przymierza demokratycznego, mogła być czas jakiś zarazem popularną i absolutną.

I dziś jeszcze, w oczach naszych, tą drogą postępuje nie jedno wielkie państwo, z wielkiem niebezpieczeństwem dla swej przyszłości.

Ze taki był we Francji bieg naturalny, i, jak to mówią, fatalny cywilizacji, niezaprzeczam bynajmniej; ale fakt, jakkolwiek może być fatalnym, ulega przecieć sądowi doświadczenia i zdrowego rozsądku. Jeśli błędy ludzi, władców lub ludów są fatalne, to i następstwa ich są takimiż i nadechodzi dzień kiedy się wykazują tak jasno, że nieuznanie ich byłoby nierozsądkiem. Uważam za dotkniętego ślepotą polityczną każdego, ktokolwiek dziś nie widzi, że władza absolutna nie wystarcza wcale do trwałości rządów, ani demokracja do ugruntowania wolności. Władza potrzebuje zarazem być wspieraną i powstrzymaną; potrzeba jej, z jednej strony wpływu i poparcia ludzi, których położenie stawia naturalnie na wysokości wielkich spraw państwa, a z drugiej nadzoru i kontroli wszystkich obywateli. Swobo-

da polityczna, z kolei, potrzebuje być bronioną i przez tych, których bezpieczeństwo i siłę stanowi w ich życiu pracowitem i rozwijającym się, równie jak przez tych, którym stanowisko już wyrobione, czyni łatwemi i naturalnemi niezawisłość i wpływ w obec władzy. Cel towarzystwa nie jest prosty; dąży ono jednocześnie i koniecznie do porządku i do swobody, do trwałości i do postępu. To dzieło podwójne i trudne nie może być spełnione przez panowanie siły jedynej lub przeważnej do tego stopnia, iżby była jedyną; potrzeba do tego współdziałania sił rozmaitych, które się rozwijają naturalnie i są porozmieszczone rozmaicie w ciele socjalnem. W społeczeństwach europejskich, swoboda podobnie jak władza wiele ucierpiała od przywilejów wyłącznych i niewzruszonych arystokracji; a równie mógłby być jej szkodliwym nierozważny wstręt demokracji do wszelkiej zasady i wszelkiego żywiołu organizacji społecznej, innego jak ona sama.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Kopenhaga, 9 Września. Król Duński wyjechał w piątek do Glücksburga, a z powrotem wyjadzie prawdopodobnie dnia 10 b. m. w Helnaes. Król grecki przybył dziś z powrotem. — Prawa tymczasowe wydane dla Szwecji dotyczą obowiązku obrony kraju, kwaterunku w miastach, marynarki i rybołówstwa.

Madryt, 8 Września. Zdaje się, iż projekt powszechnego uchylenia się od wyborów otrzymał przewagę w stronnictwie progressistów, pomimo opozycji kilku osób, mających wpływ w temże stronnictwie. Gabinet nie zwążając na te groźby, nie zrobi żadnego ustępstwa, mimo wszelkich zapewnień dzienników. Stronicy Narvaesa robią próżne usiłowania w Granja. Utrzymują, że Królowa nie zmieni swego zdania, póki nie będzie miała pewności co do opinii członków izby deputowanych.

Taryn, 8 Września. Z Neapolu donoszą, że wczoraj stawił się w Rianero przed oficerem dowodzącym tamtejszą załogą naczelny band Crocco, Nino-Nanco, Ceruso i Tortona, żądając wolnego przejazdu dla namówienia 250 bandytów, aby poddali się władzom. Z Rianero udali się oni do Lagosepole z okrzykami: „Niech żyje Wiktor Emanuel!” i z rozwinętą chorągwią narodową.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Wczorajszy dzień był chłodny i niepokojny; w nocy i prawie przez cały dzień aż do godziny 6-tej wieczorem deszcz drobny padał. Powietrze w ciągu dnia oziębiało się, tak że największe ciepło, 12¹/₂ stopni wynosiło; przypało w nocy, — najmniejsze 8¹/₂ wieczorem; średnia temperatura dnia jest 10¹/₂ stopni Réaumur. Barometr wzniósł się — średnia jego wysokość jest 748,99 milimetrów. Wiatr panował południowo-zachodni mierny. Elektryczność 0 stopni.

— W dniu wczorajszym Józef Orłowski, wyrobnik, lat 27 wieku życia, na Pradze zamieszkały, będąc przywieziony na kurację do szpitala S-go Kłocha, w krótkim czasie życie zakończył.

— Marcjanna Urynowa, żona gajowego ze wsi Rudka, gminy Rudka, powiatu Krasnostawskiego, łowiąc ryby w miejscowym stawie w dniu 5 Sierpnia r. b., przez nieostrożność zsunęła się w wodę głęboką na 7¹/₂ łokci i utonęła. Po wydobyciu Urynowej z wody, wszelkie starania w celu przywrócenia jej do życia, okazały się bezskutecznymi.

— We wsi i gminie Tarachomin, powiecie Warszawskim, dnia 8 Sierpnia r. b. dziesięcioletnia Marianna Kutrowska, uczepiwszy się za wóz, jadący z pola ze sнопkami, przypadkowo spadła pod koła i została niemi na śmierć zgniecioną.

— Niezbyt dawno wspominaliśmy w ośposobie malowania na ławie p. Jollivet; obecnie dzienniki paryżskie zwracają uwagę na nową metodę malowania emalowego p. Pawła Balze, który innymi sposobami otwiera nową drogę malowaniu dekoracyjnemu. Przepisane freski mistrzów z czasów odrodzenia w znacznej części zostały uszkodzone przez czas i

tylko za pomocą mozaiki dochowane zostały najdawniejsze malowidła mrurowe. Metoda p. Balze przedstawia warunki równej trwałości co i mozaika, pozostawiając artystę możność wykonania osobiste swego dzieła, co mu na daje niesłychaną wyższość nad mozaiką, będącą tylko kopją obrazu, dziełem nadzwyczajnej cierpliwości, wymagającem tyle czasu iż może odstąpić niejednemu artyście. P. Balze, o ile mu się zdaje, znalazł rozstrzygnięcie zadania, aby usunąć wszelkie pośrednictwo pomiędzy myślą artysty a jej wykonaniem, ażeby mu dać ramy największych płócien i zapewnić jego dziełu wieczną trwałość, a to wszystko przy bardzo mało stosunkowo kosztach.

Zamiast metalu używanego przez emalierów do utrwalenia malowidła, użył on jednego z najpowszechniejszych materiałów, fajansowych kafli. Kafle te ponumerowano, ułożone w porządku, w dostatecznej liczbie do żądanej wielkości obrazu, stanowią równą powierzchnię, na której artysta kreśli swój rysunek ołówkiem. Po nałożeniu farb, kafle idą do pieca i po wydobyciu z niego umieszczane są w właściwym miejscu według numerów i razem się łączą. Te które się nie udało, retuszują się i powtórnie wypalają, skąd ostatecznie wychodzą dla zapełnienia próżni utworzonej przez nie w obrazach. Gry składające się z kawałków drewnianych, które złożone w danym porządku przedstawiają zwierzęta, budowle i t. d., dają wyobrażenie o metodzie p. Balze. Cement wodotrwały łączy następnie te kafle emalowane i czyni je niezmienionymi pod wpływem powietrza, deszczu, zimna i gorąca. Tym sposobem można otrzymać obrazy wszelkich rozmiarów co jest niepodobne używając metalu, z powodu krzywny wymaganej na powierzchni metalowej. P. Balze w pałacu wystawy na polach Elizejskich wystawił obraz składający się z 500 sztuk kafli, a przedstawiający Stworzenie błogosławieństwo stworzenia. Emalia ta, będąca kopją freski Rafaela, przedstawia całą żywość, najrozmaitsze odcienie barw, spotykanych na starych fajansach włoskich. Tak p. Balze otrzymuje wszelkie odcienie barwy czerwonej, co stanowiło główny szkopuł wszystkich emalierów. Zastosowanie tego sposobu malowania może być bardzo różnorodne. Oprócz tego że może służyć do ozdoby gmachów publicznych, świątyni, teatrów i muzeów, może też być użyty i do zewnętrznej ozdoby domów wiejskich. Byłoby pożądanem aby jego taniostwo pozwoliło upowszechnić jego zastosowanie wewnątrz domów, w przedpokojach, łazienkach, jadalniach i t. d. Względnie moralne również, jeżeli nie silniej, przemawiają za rezultatami uzyskiwanymi przez podobne metody. Malowidła na zewnętrznych murach pomników przedstawiają się oczom wszystkich, a zatem i tych ludzi, którzy ażeby się w nich obudzili gust do arcydzieł (a może i powołanie) potrzebują tylko je zobaczyć. W naszym wieku sztuka powinna iść na przeciwko tym, które nawet do niej nie idzie. Czyż arcydzieła w literaturze równie jak i w sztuce nie są pojmovane instyktowo przez masę, jeżeli da się im sposobność poznania takowych? Jak w dniach urzeczystości narodowych najlepsze sceny poetów pojmovane są i witane okrzykami tłumu, w którym na-

tenczas okazują się nowe uczucia, szlachetne popędy, tak samo piękne dzieła, natchnione przez epizody z dziejów lub przez Ewangelię, przedstawione na murach pałaców muzeów i świątyni, zwracają uwagę ludu, wzbudzają jego uwielbienie i stawałyby się dla niego nauką.

— Dziennikarstwo robi znaczne postępy w Nowej Zelandii. Osada ta liczy już kilka pism periodycznych, wychodzących codziennie jako to: *Daily Times*, *Telegraph*, i *Evening News*, wychodzących w Dunedin, *Southern Cross* i *New Zealander* w Auckland, *Press* w Christchurch, a podobno jeszcze i w Dunstun wydawane jest pismo codzienne. Ogólna liczba pism periodycznych wychodzących w Nowej Zelandii, doszła do dwudziestu trzech, oprócz wydawanych w okręgu złotodajnym Otago. Auckland posiada dwa wyżej wspomniane pisma codzienne i jeden tygodnik, Taranaki dwa tygodniki, również jak i Hawke's Bay; w Wellington wydawane są dwa pisma wychodzące dwa razy na tydzień, a jedno trzy razy na tydzień, w Vangani jeden tygodnik, w Nelson dwa pisma po dwa razy na tydzień, w Marlborough tygodnik, w Cantesbury dwa pisma codzienne i jedno wychodzące co drugi dzień, w Otago trzy pisma codzienne i dwa tygodniki, w Southland dwa tygodniki.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Zajęcie publiczności rosyjskiej zwróciło się, w ciągu kilku ostatnich miesięcy, do miejscowych kwestii ekonomicznych, w liczbie których najżywniejszą jest budowa kolei żelaznych w tych okolicach państwa rosyjskiego, które bogactwem swych plodów rolniczych mogą podtrzymywać stosunki handlowe z zagranicą. Dwie główne linie mające pomódz do osiągnięcia tego celu, to jest z Kijowa do Odessy i z Moskwy do Sewastopola zostały niedawno ustąpione kompanijon prywatnym i zapewne wkrótce zajmą się ich budową. Przypomnieć sobie jednak należy, że w ciągu zeszłej zimy, Cesarzkie towarzystwo ekonomiczne mianowało komisję dla zbadania stosunków handlowych tych okolic. Komisja ta zajęła się ściśle badaniami, mianowicie pod względem handlu zbożowego, a rezultat jej poszukiwań zebrany został przez sekretarza p. Tarasenko-Otreszkowa w broszurze pod tytułem: *Oczekiwanie położenia chleba i prozodowlności Rosji i jej zagranicznego otępienia chleba*. — (Objaśnienie w przedmowie handlu zbożowego w Rosji i wywozu zboża za granicę). Mała ta książka zawiera mnóstwo zajmujących danych o handlu rozmaitemi gatunkami zboż rosyjskich podczas lat ostatnich, wskazuje główne porty wywozowe oraz prowincje, w których produkuje się zboże na wywóz. Każdy ekonomista i handlujący z pożytkiem może przeczytać tę broszurę.

— Z dniem 1-m października r. b., zacznie wychodzić, jak o tem wspominaliśmy, nowe czasopismo czeskie, poświęcone wiadomościom z dziedziny sztuki drukarskiej, pod tytułem *Wiesztawica*. Myśl podobna znalazła wielkie uznanie nie tylko w Pradze i całym kraju czeskim, lecz i w ogóle w monarchji au-

strjackiej, z najdalszych bowiem konczyn tej ostatniej zgłasza się mnóstwo tak pryncypiarów jak i współpracowników.

— W Pradze, u J. L. Kobra, wyszedł zeszyt dziennika *Kroniki czesko-morawskiej*, W. W. Zapa, doprowadzony do r. 1202. Do zeszytu tego, oprócz pięknych rycin, dołączona została mapa Morawy z przed r. 1200, z podziałem tego kraju na księstwa i żupy.

— Wspominaliśmy już w „Dzien. Pow.”, że w Hiszpanii oddają cześć św. Eurozji, która podług tradycji pochodziła z Czech. Książkę kardynała-arcybiskupa praskiego udawał się do duchowieństwa kościoła, w którym relikwie tej świętej są złożone, z prośbą o zakomunikowanie mu bliższych w tym względzie szczegółów. Takowe nadesłane zostały obecnie najprzewielebniejszemu arcybiskupowi, a z nich okazuje się, że św. Eurozja była córką księcia czeskiego Borzywoja, zasłużoną królową hiszpańskiemu; lecz młoda królowa, w drodze do swej przeszłej rezydencji, napađniętą została przez mawrów, którzy ją zamordowali. Ponieważ przy jej zwłokach stały się liczne cuda, przeto kościół zaliczył ją w poczet świętych mezonnieczek.

— U Steinhausera, w Pradze, wyszedł zeszyt dwunastu romansu pod tytułem: *Czechy przed cztermi sty laty*.

— Z nowości muzycznych, wyszłych obecnie w Pradze, zasługuje na uwagę druga część szkoły na fortepian, przez J. L. Zwonarza (wydana u Schalka i Wetzlera), z pieśniami narodowymi czeskiemi do egzekucji. Znawcy chwalą bardzo praktyczność tej szkoły. U Roberta Veita wyszły dwie *Grandes fantaisies des airs Bohémiens* na fortepian, przez zaszczytnie znanego kompozytora Franc. Bendla. Jedną z tych fantazji jest na cztery ręce.

— Wydawane w Hamburgu, u Otona Meissnera, przez pp. Karola Aegidiego i Alfreda Klauholda, *Staatsarchiv*, wyszedł zeszyt podwójny za lipiec i sierpień, obejmujący dokumenta w kwestji niemiecko-duńskiej za lata 1861—1863, począwszy od 29-go marca 1861, ogółem 117 dokumentów.

— We Frankfurcie, u J. Krystjana Hermann'a, wyszło dzieło Dra med. Gustawa Passavant'a, pod tytułem: *Der Schulunterricht von ärztlichen Standpunkte* („Wychowanie szkolne ze stanowiska lekarskiego”).

— Pozostałość literacka po Ludwiku Tieklu została obecnie przejrzaną przez p. Karola Holteja, który wybrał z niej wiele rzeczy do druku. Obfitych wiadomości z dziedziny historii literatury i historii sztuki spodziewać się należy głównie po korespondencji, obejmującej przeciąg czasu od r. 1773 do samego zgonu poety.

TEATRA W WARSZAWIE.

Wielki Teatr. — Dziś w Sobotę, d. 12-go Września, wznowiona krótkocich w lym akcie, ze śpiewem z francuskiego: *Północ mi pię zło*, odegrana przez pp. Chomanowskiego, Figarskiego, Bakalowiczową, Sawickiego, Damęgo Piaseckiego, Dąbrowskiego, Krupńskiego. — Balet w 2ch aktach, *Robert i Bertrand* dwaj złodzieje, tańczony przez pp. Meuniera, Lopiela, Rzewuskiego, Brandlowa, Kuciakowskiego, Marwa, Twa-

rowską, Ziemińskiego, Siępińskiego, Marjanowskiego, Grodzkiego, Helenę Popiel, Brandtównę, Stepanowską, z tańcami.

GENA minie.

Genyjskie	Genyjskie	Genyjskie	Genyjskie
Łódź igo plet...	4 30 10	Amfiteatr igo plet...	75 2 1/2
Łódź parterowa...	4 30 10	Krzesło w 4 plet...	30 2 1/2
Łódź igo plet...	4 30 10	Łódź w nast. i bocz...	30 2 1/2
Łódź igo plet...	4 30 10	Galeria, mied. mied...	32 1/2
Amfiteatr igo plet...	75 2 1/2	Galeria, mied. mied...	32 1/2
Łódź igo plet...	4 30 10	Paradyż...	75 1/2

Przyjechali do Warszawy.

Tajna Rada Maason Dyrektor Poczt w Królestwie z Karlsbad.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 11 Września

Wzrosty.	zł.	kop.	zł.	kop.
Pół-Imperyal Rosyjskiej	—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe	—	—	—	—
Papieru	—	—	—	—
Oblig. Skar. za 100 rs. (oprac.)	80	46	—	—
Listy Zast. III-go Okręgu	14	61	14	58
1 i 2 (oprac. kuponu) za 100 rs.	—	—	—	—
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych	—	—	—	—
Oblig. sąpiski Żelaznej Parowej w K. d. w. P. za 100 rs.	—	—	—	—
Akcje Wapiski Żelaznej Parowej po 100 rs.	—	—	—	—
Akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Białogrodzkiej po 100 rs.	85	—	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz. po 100 rs.	75	—	74	50
Berlin	100 Tal.	94	95	94 80
Gdańsk	100 Tal.	—	—	—
Hamburg	100 Tal.	—	—	—
London	100 Tal.	—	—	—
Moskwa	100 Re.	99	25	—
Petersburg	100 Re.	99	50	99 25
Wiedeń	100 Sz.	85	50	—

Wartość kuponu bieżącego od oblig. Skarb. r. 1 k. 78¹/₂ do Listów Zastaw. III-go Okręgu k. 13¹/₂

KURSA TELEGRAFICZNE

z dnia 11 Września

Wzrosty.	zł.	kop.	zł.	kop.
5ta Polowyńska Rosyjskiej	—	—	89 1/2	—
6ta	—	—	96 1/2	—
Obligacje Skarbowe 4 ^{te}	—	—	91	—
Listy zastawne 4 ^{te}	—	—	94 1/2	—
Bilisy Banku Rosyjskiego	—	—	94	—
W. k. na Warszawę	—	—	104 1/2	—
Petersburg 3 miesięczny	—	—	—	—
London 3 miesięczny	—	—	—	—
Pariz 2	—	—	—	—
Hamburg 2	—	—	—	—
Wiedeń 2	—	—	89 1/2	—
Złoto na targu	—	—	39	—
na dostawę późniejszą	—	—	69	—
Renta 3 ^{ta}	—	—	1205	—
Akcje kredytu r. ch. n.	—	—	—	—

Liverpool, 10 Września. Dziś sprzedano 15,000 wantungów bawelny; za które płacono najwyższe ceny.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 4312) **Pisarz Kancelarii Ziemiańskiej Gubernii Warszawskiej w Warszawie.**

Z powodu śmierci Rafała Kępczowskiego Właściciela dóbr Rudnik w Okręgu Brzezińskim położonych, otworzył się spadek do regulacji którego wyznaczam termin, na d. 4 Marca n. s. 1864 r. w kancelarii hipotecznej dóbr ziemskich Gubernii Warszawskiej w Warszawie.

Warszawa dnia 14 (26) Sierpnia 1863 r.

Truszkowski.

(N. D. 4313) **Pisarz Kancelarii Ziemiańskiej Gubernii Warszawskiej w Warszawie.**

Z powodu śmierci Józefa Chobrzyńskiego współwłaściciela dóbr Krzeszów parafy w Okręgu Zgierskim położonych, otworzył się spadek do regulacji którego wyznaczam termin na dzień 18 Marca n. s. 1864 r. w Kancelarii hipotecznej dóbr ziemskich Gubernii Warszawskiej w Warszawie d. 28 Sierpnia (9 Września) 1863 r.

Truszkowski.

(N. D. 4311) **Rejent Kancelarii Ziemiańskiej Gubernii Warszawskiej w Warszawie.**

Po zmarłych: 1. Apolonii z Konarskich Nowickiej i Julianie Konarskiej wspólnie wzięliśm sumy złp. 4000, czyli rs. 600 ubezpieczonej, na dobrach Daszyna w Okręgu Łęczyckim położonych; 2. Szymonie i Mateuszu Holendowskich wzięliśm sumy rs. 450, zapisane na nieruchomości Nr. 1415 w Warszawie, toczą się postępowania spadkowe do ukonczczenia których wyznacza się termin w Kancelarii hipotecznej Gubernii Warszawskiej w Warszawie na dzień 2 (14) Grudnia 1863 r.

Aleksander Dziewulski.

(N. D. 4314) **Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Łowickiego**

Po śmierci: 1. Feliksa Podgórskiego współwłaściciela nieruchomości Nr. 17 w m. Łowiczu. 2. Józefa Wysockiego współwłaściciela nieruchomości Nr. 352 w m. Łowiczu. 3. Marjanny z Barańskich 10 Jona Wasilewskiego, 20 w. Augusta Kąkierskiego małżonkę, współwłaściciela nieruchomości Nr. 229 lit. A. i 245 w m. Łowiczu. 4. Piotra, 5. Eleonory z Sosnowiczych małżonkach Sędzińskich współwłaścicieli nieruchomości N. 348 1340, oraz gruntów i łąk w terytorium miasta Łowicza położonych. 6. Agnieszki Muszyńskiej współwłaściciela

sumy rs. 450 na nieruchomości Nr. 249 w mieście Łowiczu w dziale IV. pod Nr. 2 w wykazie hipotecznym zainstalowanej, otwarte są spadki, do regulacji których, termin mianowicie ad 1, 2 i 3 na d. 14 (26) Marca 1864 r.; zaś ad 4, 5 i 6 na d. 18 (30) Marca 1864 roku w Kancelarii Sądu wyznaczam, w których interesowani obowiązani stawić się z dowodami pod prekluzją.

Łowicz d. 24 Sierpnia (5 Września) 1863 r.

M. Reesotarski.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 4286) **Bank Polski.**

Podaje do wiadomości powszechnej że ogłoszoną w dniu 2 (14) Sierpnia r. b. Nr. 18658 przez Bank licytację, przez opieczetowane deklaracje, na dostawę cegieł dla zakładu Wazelnli Soli w Ciechocinku odbyć się mająca w dniu 1 (13) Września r. b. z powodu przypadającego w dniu tym święta odbędzie się w Sali posiedzeń Banku Polskiego nie w tym dniu, ale w dniu 5 (17) Września r. b. o godzinie 12 w południe podług ogłoszonych warunków.

Warszawa d. 28 Sierpnia (9 Wrześ.) 1863 r.

Vice Preze. Rzeczywisty Radca Staun

(podp.) Szemioth.

za Naczelnika Kancelarii, Makulec.

(N. D. 4186) **Rząd Gubernialny Warszawski.**

Podaje do wiadomości osób interesowanych iż w biurze Rządu Gubernialnego Warszawskiego odbywać się będą licytacje głośne na dostawę żywności przez jednoroczny przeciąg czasu czyli od dnia 19 Września (1 Października) r. b. do włączenia dnia 18 (30) Września r. p. 1864 do wzięcia i aresztów jako to: 1. W dniu 9 (21) Września r. b. do dwóch wzięcia w Warszawie, aresztu Policyjnego przy Magistracie miasta Warszawy i aresztu włośców i spisowych przy Rządzie Gubernialnym, oraz do wzięcia w Łęczyce. 2. W dniu 10 (22) t. m. i r. do wzięcia w Sieradzu, Kaliszu, Piotrkowie, i Brześciu Kujawskim. 3. Licytacje w dniach wyżej oznaczonych rozpoczynać się będą o godzinie 11 z rana in minus od ceny podwyższonej kop. 7 za dzienną porcję żywności wzięcia w Warszawie jako też w Łęczyckim, Sieradzkim, Kaliskim, Piotrkowskim, i Brzesko Kujawskim wzięciach, aresztanta Policyjnego przy Magistracie miasta Warszawy i włośców w aresztach przy Rządzie Gubernialnym.

kop. 7 1/2 za spisowego w ciągu roku dostawionego kop. 13 1/2 za spisowego w czasie naboru Ubiegający się o te dostawy niewyłączając dostawców teraźniejszych złożą na wadium gotówką lub papierami procentowymi na kaucję w kasie Gubernialnej Warszawskiej upoważnionej do przyjmowania takowych i wydawania odpowiednich na to dowodów.

do dostaw w Warszawie rs. 2340 w Sieradzu i Kaliszu po rs. 750, do innych trzech po rs. 500.

Po zamknięciu protokołu licytacji ogłoszą za dnia późniejszą ofertę przyjętą nie będzie. Dla dogodności ochotników zamieszkałych na prowincji przyjmowane będą ale tylko do godziny 11 poprzedzającej rozpoczęcie licytacji głośnych pod nieważnością wnieśli spóźnienia deklaracji opieczetowane nadesłane pocztą bądź przez posłańca umyślnego pod adresem Gubernatora Cywilnego z oznaczeniem na kopercie, do którego wzięcia służy, deklaracje takowe do których dołączyć należy kwit którejkolwiek kasy Skarbowej miejskiej albo też Banku Polskiego na złożone wadium, pisane być winny czytelnie bez przekreśleń, skrobów lub poprawek, podług wzoru jak następuje:

Wzód do deklaracji,

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Warszawskiego z d. 22 Sierpnia (3 Września) r. b. Nr. 31518/15290 podają niniejszą deklarację iż podjmuję się dostawę żywności do wzięcia (lub wzięcia) w mieście N za opłatą dziennej porcji po kop. N wyrażonej (wypisanej literami) podającą się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętych, a mianowicie: 1. N dozwolone, które w razie nieutrzymywania się przy licytacji sam odbiorę, stałe moje zamieszkanie jest (wypisać gdzie) pisemem w N dnia N miesiąca N 1863 r. (podpisać imię i nazwisko)

Inne warunki dostaw tych dotyczące przejrzenie być mogą każdodziennie przed dniem wzięcia w Wydziale Policyjnym Rządu Gubernialnego w godzinach biurowych.

Warszawa d. 22 Sierpnia (3 Września) 1863 r. z upoważnienia Gubernatora Cywilnego Radca Gubernialny, Vorbow. za Naczelnika Kancelarii, Gurowski.

(N. D. 4054) **Rząd Gubernialny Radomski.**

Ponieważ ogłoszona na dzień 5 (17) b. m. i r. licytacja na dalszą trzyletnią po 1864/66 dzierżawę dochodów z mostów rządowych: a) Pod Jedlińskiem w Powiecie Radomskim.

b) Pod Zagrodami, Tokarną i Brzegami w Powiecie Kieleckim. c) Pod Stannikami w Powiecie Miechowskim, nie doszła do skutku, przeto Rząd Gubernialny podaje do wiadomości, iż w dniu 5 (17) Września r. b. w biurze tutejszym o godzinie 12ej w południe odbędzie się powtórna licytacja in plus przez deklaracje opieczetowane, na wydzwierżwienie dochodów z mostów powyżej wskazanych od sum dotychczas płaconych, rocznie. ad a) rs. 883, ad b) „ 2187 kop. 15, ad c) „ 605 „ 5, pod warunkami zamieszczonemi w Nr. 165, 171, 177, Dziennika Powszechnego z r. b. oraz w Dzienniku Urzędowym tutejszej Gubernii Nr. 30, 31, 32.

Każdy więc mający chęć zaliczowania tego dochodu, zechce w terminie i miejscu oznaczonym złożyć swą deklarację z kwitem na wadium 1/10 części sumy dzierżawnej dotychczasowej wyrównywalnej, o warunkach zaś szczegółowych do licytacji każdego czasu przekonasz się można w oddziale Komunikacji w biurze tutejszym.

Radom dnia 6 (18) Sierpnia 1863 r.

p. o. Gubernatora Cywilnego, Piłkowski. Naczelnik Kancelarii, Swirski.

(N. D. 3461) **Dyrekcja Szeregowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Warszawskiej w Warszawie.**

Podaje do powszechnej wiadomości, iż na zasadzie art. 7 postanowienia Rady Administracyjnej z d. 27 Czerwca (10 Lip.) 1860 r. i upoważnieniem przez Dyrekcję Główną udzielonych, następujące dobra ziemskie jako zalegające w ratach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiemu należnych, wystawione są na sprzedaż przymusową, przez licytację publiczną, które odbywać się będą w Warszawie przy ulicy Miodowej pod Nr. 487 w Kancelarjach Rejentów niżej wyrażonych:

1. Bukowiec składający się z wsi i folwarku tegoż nazwiska, z wsi Zarobnej Przejazd, oraz kolonii Chociszew, Pietrów i Juljanów z wszystkimi ich przyległościami i przynależnościami w Okręgu Brzezińskim, Powiecie Rawskim raty za ległe w chwili zarządzenia sprzedaży wynoszą rs. 57 kop. 21, wadium do licytacji rs. 450, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 1017 kop. 50, termin sprzedaży dnia 27 Sierpnia (8 Lutego) 1864 r. przed Rejentem Stanisławem Zawadzkiem. 2. Chociszew Jagodne część lit C. i D. oznaczona z wszystkimi ich przyległościami i przynależnościami w Okręgu Siennickim, Powiecie Stanisławowskim, raty za ległe w chwili zarządzenia sprzedaży wynoszą rs. 91 kop. 12, wadium do licytacji rs. 300, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 958 kop. 75, termin sprzedaży d. 28 Sty-

cznia (9 Lutego) 1864 r. przed Rejentem Aleksandrem Dziwulskim.

3. Drazgowa Wola, Czerwiec, Cieniawy, wraz z osadą Fwcin i Krzyżanów z wszystkimi ich przyległościami i przynależnościami w Okręgu Brzezińskim, Powiecie Rawskim, raty za ległe, w chwili zarządzenia sprzedaży wynoszą rs. 388 kop. 45, wadium do licytacji 3100, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 5617 kop. 50, termin sprzedaży dnia 1 (13) Lutego 1864 r. przed Rejentem Adamem Dziwulskim.

4. Fuki do których należą Wilczyca

